

Itamautan Paul Kaaritan

Timothy Ati'o

Di'oraz kaarita daua'o

Paul saadan koshan kaarita Timothy ati. Usaadan wuru'u di'oraz kaarita'a, Rome iki'o, utaapa-ka'o dono'o taraa-kizai ii. Na'apain uaitapa aona'o ni'i naa powa'a pakodita-kida-ka'o taraa-kizai iki. Uaitapa na'ia'o ni'i naa pazowii-ka'o. Uruu idi tuukii uaipan pakaminka'utan na'iki pama'ozakadan Timothy nyukunuu. Usha'apanum kau'an, Paul mawakan dauna'an Timothy'o ni'i naa kaudin uwadaun nii, na'akapa'o ni'i naa Kaimana'o Kuwai ipai wiizai kawana'ati. Uruu idi'o wuru'u tuukii Paul aipan pakaki-naowan Timothy powa'a zii.

Aizii pakaaritan ida'a, Paul kowaadan naa u'ati na'apam nii choochi kazowautapa-ka'o. Na'iki ukian u'ati, mana'a pukashaapa'ana'a mariida-mikinao tominapa-kidan pidannao, pana'iti'oraz karikaonan ikuwaa kida. Na'iki ukian u'ati, mishi pa'i kaiman pumashaapa, puizo'ati ipai wuru'u mishi'oraz tominapa-kinai, wuru'u kakinaorii taa-kariwai kidaz waunao ati, mishidainaouz Jesus Christ.

2Tim

Kaarita buutinpan kida

Kaarita sakadin-kizi	1:1-2
Timothy ma'ozakada-ka'o	1:3—2:13
Timothy kowaadapan mishi'o kuwai	2:14—4:5
Paul saadan padaua'o	4:6-18
Kaarita katokonota-ka'o	4:19-22

1 ¹Di'oraz kaarita õgaru Paul di'iki'o, Christ Jesus zaamataniaz apostle nii Tominkaru aipan kawana'ati. Uzaamatan õgaru kowaadapa'o nii, tawuru'u Tominkaru kowaadauzoniaz pataa'azon

karikaonanu'o kakupa-karu, wuru'u Christ Jesus ida'ana'oraz.

²Õsaadan di'oraz kaarita'a, pugaru Timothy ati'o, õmarainpaniaz, na'iki õdaniitapaniaz. Marii Tominkaru waDaruz, na'iki Christ

Jesus wanaobanaa kamunanun pu'ati, na'iki ukamunan-kida kizi pugaru, na'iki utaa kizi punyukunu kaiman-kinanaa nii.

*Paul ma'ozakada'azon dau'o
Timothy nyukunuu*

³“Kaiman manawun pugaru,” òkian Tominkaru ati pugaru dau'an. Uruu ati'o wuru'u òkau-dinanuz, ònyukunuu kaimana'o di'iki. Na'apa'o kapam kotua'a naa òdoko- daunnao nyukunuu ìkaudinauzon u'ati. Karikaonan da'i ònyukunuitapan pugaru òtoriin-pan kawana'ati Tominkaru ati, ipai kamoo na'iki ipai maruta'o. ⁴Pakawan kapam ònyukunuitapan tawuru'u puzaadauzonuz òdawu'ati. Tuukii òtukapa'azon pugaru, ònyukunuu konaukii-kinanaa nii. ⁵Karikaonan ònyukunuitapan na'apam putukapa-kidan mishi'o mishida-karu. Mishi puko'okoon Lois tuukii manawun omishidauzon, pudaro Eunice na'apa kapam tuukii omishidan. Na'iki òaitapa na'apa'o kapam wuru'u pumishidanuz ìnao mishidan kawan. ⁶Uruu idi òkia'azon pu'ati, aizii ma'ozakaimana'a naa pa'i pukaiwaa tawuru'u kaimana'o aimakaan Tominkaru taauzoniaz pukaudin-kinanaa nii, òmuudauzon dono'oraz òka'u pu'ida'ati. ⁷Mishi Tominkaru taan Kaimana'o Doronaa wa'ati, aonaa wakichana'iki-kinanaa ni'o mani. Mazan ma'ozakada'o nii pa'an waunao, ma'ozaka kizi washapa-tan wakaudin-kizi Tominkaru ati. Na'iki wamarainapa-kinanaa ni'o ipai

pidannao, na'iki watuuda-kinanaa nii wanyukunuu washapa-ta'azon ai oia'o.

⁸Ukau'an mana'a putaria'ana'a pukakuwaapan wanaobanaa Christ dau'an. Na'iki mana'a kapam pukiba'azoo-kida'ana'a oo putaria'ana'a pukowaadan wuru'u ògaru, pumin-kaudinatan taratapa-kaoz taraa-kizai ida'a, Christ dikiin ii. Mazan marii kapam pupataka'uta-kaò ògaru kawan, pukowaadapan dikiin ii karikaonan Kaimana'o Kuwai Jesus dau'u. Tominkaru taan nii punyukunuu ma'ozaka-kinanaa nii ⁹Uruu Tominkaru wuru'u kazannaata'oraz waunao wapataka'uta-kaò ai wa'orian dikiin ii. Na'iki uruu wuru'u dapada'oraz waunao pa'ida'ati, papidanannao nii. Mazan aonaa washapa-tan dikiin ia'o mani kaimana'o aimakaan wuru'u ukazannaatanuz na'iki udapadanuz waunao pa'ida'ati. Soo paaipan ati'o karikaonan, wuru'u ukaimananuz manawun waunao ati. Mishi kotu'u, amazada sakadinan ua'ii, udakotan wuru'u pakaimannuz wa'ati, padyuudan ida'an Christ Jesus. ¹⁰Aizii di'i, watukapa'a naa umishii-nan, Christ Jesus wakazannaatapiki kaawan ida'an wuru amazada baara ati'i. Ukaawan umainaabata'anan naa wuru'u wakichana'iki-tinanuz mawaka-karu ai. Aizii wuru'u Kaimana'o Kuwai, Christ daua'oraz, uruu ida'an waaitapan karikaonanu'o nii pa'an wamashaapan utuma. Wakananaata-kaò nii pa'ina'o idi'i naa diina'iti'i, na'iki aona'o ni'i naa powa'a wamawakauzon.

¹¹Aizii Tominkaru zaamatan ògaru, padyuudan ni'o, na'aka-pa'o nii wuru'u Kaimana'oraz Kuwai ipai amazada kawana'ati. Na'iki kowaadapa'o ni'i naa kaimana'o kuwai Christ Jesus dau'u. Na'iki òtominapa-kida kizi pidannao uaipan kawana'ati. ¹²Uruu idi òkaudin òdyuuda-kaò kawana'ati, mazan uruu dikin ii òpataka'utakao atii di'i òtaratapa-kaò. Mazan aonaa òkiba'azoo-kidan wuru'u òtaratapa-kaòaz da'a'a. Usha'apanum kau'an òaitapa kaimanaiman kanom wuru'u òmishidapaniaz, na'iki òaitapa, mishi'o nii kaiman utaapan ipai wuru'u taa-kariwai kidaz aimakaan ò'ati.^a Utaapan niiz kaiman, atii diina'iti'i pidannao tiwaa-kidapa-kaò dono'o naa. ¹³Aizii tawuru'u mishi'o kuwai, òkowaadapauzoniaz pu'ati, putominapa-kinaa nii. Mana'a pumarina'ata'ana'a kidaz, ma'ozaka putaapa punyukunuu uda'u'ati, putominpa'a naa u'idi'iki. Na'iki pakawan putaapa wuru'u pumishidanuz, na'iki wuru'u pukamarainapanuz puzaamatinan idi'i naa Christ Jesus di'iti. ¹⁴Kaiman pukazannaatapa wuru'u kaimana'o kuwai taa-kariwai kidaz pu'ati, upana'ada-kaò ai. Ma'ozaka pukazannaatapaz, Kaimana'o Doronaa kaminka'utan ida'an pugaru. Uruu mashaapa'oraz wanyukunuu ii.

¹⁵Puaitapa na'apam mishidainao pidannao, wuru'u Asia iainao kidaz wa'akan ògaru òba'oran,

atii Phygelus na'iki Hermogenes na'apa kapam ìwa'akan ògaru. ¹⁶Òtoriinpan marii kizi wanaobanaa kamunanun ipai Onesiphorus iribannao ati, wuru'u udapu iainao kidaz. Usha'apanum kau'an, uruu da'i wa'atiizo, ukaminka'utan ògaru, aata mishi òkonaukia'akan. Aonaa ukiba'azoo-kidan ògaru, òtaratapa-kaò pu'u. ¹⁷Aizii ukaawan dono da'ati'i Rome ati, tuukii udorotinan òdau'u, atii uikodan ògaru. ¹⁸Marii wanaobanaa kamunanun tuukii uruu ati diina'iti'i, pidannao tiwaa-kaò dono'o naa. Puaitapa na'apam tawuru'u ukaminka'utauzonuz kapam ògaru tuukii Ephesus ii.

Pidan kaimana'o usoldyaa-tinpan Christ Jesus ati

2 ¹Aizii pugaru òdani, ma'ozaka pukaudin na'iki ma'ozaka putaapa punyukunuu wuru ida'ana'a Christ Jesus taaniaz puma'ozaka-kinaa nii, pakamunanun idi'oraz manawun utaan pu'ati. ²Aizii tawuru'u puabatanii kidaz òkowaadan iriba pidannao abatapan pu'u, pukowaada'a naaz pidannao ati dyautainao kidaz ìnyukunuu Tominkaru paradan dau'ati. Marii kizi ìtominpan kaiman, na'iki ìnao kizi zaamata-kaò, tominapa-kida'o ni'i naa kapam ba'orainao pidannao, ipai wuru dau'a'a paabatanii kidaz parada-karu. ³Marii pubaiapa pusha'apata-kaò ògaru kawan, Christ Jesus dikin ii. Na'apa kizi

2Tim

^a 1:12 wuru'u taa-kariwai kidaz aimakaan ò'ati oo "wuru'u òtaanii oo òsha'apatanii kidaz aimakaan u'ati."

pugaru kaimana'o soldyaa kawan. Kaimana'o soldyaa makon nii min-ziiwa, ubaiaapa'anan kasha'ora'o mizaataaka-kizai iti. ⁴Aizii soldyaa kaudin-kizi taa-ka'o an, usha'apatan nii kaiman wuru'u unaobanaa taa-niaz ukaudin-kizi nii. Usha'apanum kau'an kaiman uaipan panaobanaa nyukunuu. Aonaa turuu uturukadinan ba'oran kaduz kaudin-kizai dau'ati, wuru'u pana'a'oraz soldyaa kaudin-kizi kida ai. ⁵Aizii dimaba'o pidan, uaipan an pazaamatan wuru'u konaunama'o aimaakan taa'azoo-kariwaiz, mazan aonaan an udiman kakinaorii kawana'ati, aona'o nii turuu uzaamatan wuru'u taa'azoo-kariwaiz dimaba'o pidan ati. ⁶Aizii pidan wuru'u kaudina'oraz dadara pazakapun ii. Na'iki upaoriba aka dyuuan dono'o naa, uru'o nii kiwiin ka'idiwain wuru di'iki'i papaoriba aka kidaz. ⁷Pudi'itapa kaimanaiman wuru'u aimaakan òkowaadani kidaz pu'ati. Wanaobanaa kaminka'utan nii pudi'itinpan, na'iki utaan nii puaitapa-kinnaa nii.

⁸Karikaonan punyukunuitapa na'apam Jesus Christ, David takaan-daunuz, kadishita-kidaka'o pabaaranaa iki. Uruu wuru'u òkuwaa ni'oraz, òkowaadapan Kaimana'o Kuwai udau'u. ⁹Aizii òkowaadapan idi wuru'u Kaimana'oraz Kuwai, òpataka'uta-ka'o tuukii udikin ii. Atii òtaapa-ka'o taraa-kizai ida'a watuudinapa, na'apa pidan sha'apata'o kawan dikauda'o manawun aimaakan. Mazan Tominkaru Paradan aonaa

turuu uwatuda-ka'o. ¹⁰Aizii wuru'u òbaiatinanuz kaikapa'a Tominkaru pidanannao dikin ia'o uzaamataninao kidaz. Òkowaadapan i'ati kaimana'o kuwai, òaipan idi ìkazan-naata-ka'o pamishidan ida'an Christ Jesus. Na'iki òaipan idi ìmashaa-pan karikaonan Tominkaru tuma umashaapa-kizi ii, wuru di'ia'a konaunama'o na'iki kanada'oraz manawun. ¹¹Aizii di'oraz paradakarua ida'a, mishi'o kiauzo-karu:

Aizii wamarina'atan an
wa'oi'an kaiman-daun,
na'iki wataapinan an
mawaka'o kawan Jesus
tuma, wa'oi'an dikin ii,
mishi'o nii pa'an wakakupan
karikaonan utuma.

¹²Aizii wabaiatan an wuru'u
pidannao pataka'utanuz
waunao.

Mazan diina'iti'i
wakazowautapan nii utuma,
unaobanai-tinapa kizi ii.

Aizii wakian an, "aonaa
mishi'o mani uruu" oo
"aonaa wamishidan uruu,"
na'apa'o nii kapam una'apan
wadau'an, "aonaa òaitapan
inao,"

ukian nii Tominkaru ati.

¹³Aizii wamasha'apatinkan an
waparadan kawana'ati.

Mazan uruu pakawanu'o
nii pa'an usha'apatinan
paparadan kawana'ati.

Usha'apanum kau'an
aonaa na'apainim
umamishiauzokan
paparadan.

***Mishi'o kaudin-karu
kaiman Tominkaru ati***

¹⁴Karikaonan pa'i punyuku-nuu-kida ipai wuru'u parada-karu kidaz, wunao ati'i tominapa-kida'o ni'oraz pidannao. Ma'ozaka pukaki-nao idyaun Tominkaru abatapan pu'u. Aonaa kizi ikashadaakapan sha'apa'oram parada-karu sodi kida dikin ii karikaonan. Aonaa kanom kaimana'o ikoda-ka'o kashadaakakaru an na'apa kida'o parada-karu dau'an. Soo upozawaabi'ii-kidan naa karikaonan ipai pidannao, wuru'u abatapainao kidaz kadakotin-karu na'apa.

¹⁵Ma'ozaka putiwain, putukapa-kida kizi Tominkaru ati mishi kaiman na'iki sakitapa pusha'apantan pukaudin-kizi u'ati. Aonaa kizi puba'azootin-kida-ka'o pukaudin-kizi dau'an. Mazan mishi kizi pa'an putominapa-kidan pidannao kaiman na'iki sakitapa, wuru dau'a'a, mishi'oraz kuwai, Tominkaru di'iki'oraz.

¹⁶Mana'a pa'i puturukadina'ana'a kadakoinapa-karu an dikauda sodi kida'o parada-karu dau'u, wuru'u madiwaitapa-ka'oraz kari-kaonan. Usha'apanum kau'an pidannao wuru'u kadakoinpainao kidaz na'apa'o dau'an, ina'apainpan nii wuru'u atii itanawatinan powa'a zii Tominkaru ai na'apa kida'o dikin ii karikaonan. ¹⁷Aizii wuru'u itominapa-kidanuz pidannao na'apa, una'itin utubarudinan wuru'u, atii iriba'o nii upataka'uan pidannao. Na'apa'o nii u'udarudinan

bishoi kawan, wuru'u bishoi unikan nii pidan mada atii u'udarudinan.

Kaina'a dya'utam daonaiaoranao wunao bii a'a, na'apainaou'u naa. Hymenaeus na'iki Philetus kia'o i'uu. ¹⁸Na'iki ina'o aona'a naa powa'a imishidan wuru'u mishi'oraz tominapa-kinai, Tominkaru di'iki'oraz. Uruu idi imariidapan naa pidannao, ikowaadapan naa i'ati, kadishita-kida'aka-kaoa'a naa mishidainao pamawaka-kizi iki. Ikowaadapan idi na'apa kida'o, iriba ipozawaabi'ita-kidan pidannao nyukunuu. Uruu idi aona'a naa itaitapan na'ia'oram naa pamishida. ¹⁹Mazan kaina'a mishi'o parada-karu Tominkaru di'iki'o. Aona'o nii na'apainim pidan pana'adan wuru'u uparadan kidaz. Kaikapa'a wuru'u uparadan kiauonuz: "Naobanai aitapanii na'ia'oram pidannao zaamataninao pa'ida'ati." Na'iki ba'oran uparadan kian, "Ipai pidannao wuru'u kowaadainauz pazaamatan Christ panaobanaa nii, marina'a naa ipai itanawatinan, na'iki imuudan wuru'u oii kida'oraz aimaakan inaudapauzonii kidaz pasha'apaapauzon."

²⁰Kaina'a umanawun kida'o kabaunnao, unazo ii kaina'a toma-kariwai pabinaaka kida'o boonnoo, kooponao, na'iki parapainao. Pabi'i kida itoma-ka'o gold idi na'iki silver idi. Ba'orainao kida toma-ka'o kubai idi na'iki atamun idi. Aizii wuru'u toma-kariwainao kidaz, pabi'i kida ukaiwaa-ka'o, umanawunu'o aimakaan sha'apaapa-ka'o dono'o nii. Ba'orainao kaiwaa-ka'o nii na'apam

2Tim

karikaonan. ²¹Aizii pidan, na'apa kapam. Na'ia'oram pidan saabaan an panyukunuu ipai oia'o ai, Tominkaru kaiwaan niiz umanawunu'o sha'apainapa-karu dono kida, usha'apanum kau'an utaainan idi panaobanaa ati. Na'iki Tominkaru kaiwaan nii uruu sha'apata'o nii kaimana'o na'iki umanawun kida'o pa'idiwaru aimaakan pa'ati.

²²Aizii ipai aimaakan wuru'u punaudapazonii kidaz pusha'apaapan pupa'inan dono, marina'anaa. Mana'a naa putaina'ana'a, na'apa kida'o aimaakan ati. Mishi'oraiman puma'ozakada'a naa punyukunuu, mishi kizi pumashaapan kaiman, na'iki mishi kizi ma'ozaka putaapan pumishidan, na'iki mishi kizi pukamarainapanun, kaiman kizi kapam putaapan punyukunuu pidannao tuma, wunaou'u kaimana'oraz pa'an itaapan panyukunuu. Panyukunuu kaimana'o di'iki'oraz pa'an itoriinpauzon Naobanai Jesus ati. ²³Mazan na'apainim kashadaakarkaru an, parada-karu oo kanom sodi kida dau'an, wuru'u mazanu'o oo madiwautapaka kida'oraz karikaonan, mana'a punyukunuupa'ana'a na'apa kida'o sha'apaapa-ka, munapo pumashaapa na'apa kida'o ai. Usha'apanum kau'an puaitapa kaimanaiman wuru'u na'apa kida'oraz aimaakan, toma'o karikaonan to'orataaka-karu oo zunaapaaka-karu.

²⁴Aizii pidan, wuru'u Naobanai Jesus poitoruitapaniaz, aona'a naa turuu uzunaapaakan, mazan marii

pa'an ukaimanan ipai pidannao ati. Na'iki marii kizi utominapa-kidan pidannao kaimanaiman, na'iki aonaa kizi ukashadinan. ²⁵Na'iki uru'o nii kakinaota pidannao, wuru'u dikintapainao, na'iki kashadainao kidaz ukuwaa, ukakinaowan nii idyaun kaiman, kona'ia'o ida'an. Panaadon bouda'apa kamoo Tominkaru aipan ati, ipana'adinan nii zii wuru aia'a pamamishidikanuz, na'iki wuru aia'a padi'itinpanuz pana'iti kida. Uruu dono'o nii zii itaitapan na'iki imishidan wuru'u mishi'oraz kuwai, Tominkaru di'iki kida'oraz. ²⁶Na'iki uruu dono'o nii zii itaitapan udikaudan wuru'u pasha'apaapazonii kidaz aimaakan, Uruu idi ikazatinan ni'i naa Satan mariidapan ai paugaru. Uzaamatapauzonii idyaun kaimanaiman. Na'iki ipai itizo'atiizon wuru'u Satan aipauzonii kidaz usha'apata-ka pa'ati.

*Amazada ikoda'anan di'iti'o
patokon*

3 ¹Aizii puaitapa kizi'i naa pa'i, diina'iti'i amazada ikoda'anan di'iti'i naa patokon, dadara'o ni'i naa na'iki kasha'apanna'o ni'i naa, kaimanainao pidannao ikodan mashaapa-karu, oiainao pidannao bii an. ²Tuukia'o ni'i naa pidannao marainpan pananaa, itaipan nii ipai aimaakan soo pa'ati karikaonan. Tuukia'o nii pidannao marainpan puraata, itaipan nii puraata soo pa'ati karikaonan. Tuukia'o nii pidannao atadinpa'azon, pasha'apatanii aimaakan kida dau'an.

Na'iki tuukia'o nii pidannao taa-pina'azon umanawunu'o nii ipai ba'orainao ai. Na'iki pidannao dakomikitinan nii, dikauda kida'o ida'an. Na'iki tuukia'o ni'i naa pidannao dikintapan padaronao oo padarunao. Na'iki aona'o ni'i naa pidannao konaukii-kidan aimakaan taa-kaopati. Na'iki aona'o nii ïdi'itinpa'azon Tominkaru dau'u, na'iki aona'o nii ïkarodapan paparadan udau'an.

³Aona'o ni'i naa pidannao marainpaaka'azon. Aona'o nii ïmanyukunuuta'azon pidan sha'apatan an dikauda'o pa'ati, na'iki aona'o nii ïparadan kaimana'o ida'an u'ati. Tuukia'o nii ïkadakotin-kida'azon oo ïtoma'azon dikauda kida'o parada-karu pairibannao oo ba'oran pidannao dau'u. Aona'o ni'i naa pidannao ka'iitan padadaradan panyukunuu pasha'apatan ai dikauda kida'o aimakaan. Aona'o ni'i naa pidannao kakarodapanun, ïsha'apataakan nii dikauda kida'o ida'an. Na'iki aona'o ni'i naa ïdyautan oo ïnyukunuu-atin kaimana'o aimakaan kida sha'apata-kaopati dau'an.

⁴Na'iki tuukia'o nii ïkaakapaamikipa'azon, ïkaakapaan nii pairibannao. Na'iki aona'o nii ïdi'itinpan kiwiin pasha'apatan ua'ii aimakaan, mazan ïsha'apatinan nii maaitapinaka-daun. Tuukia'o nii ïatadapan ipai pasha'apaapanii kida aimakaan, uruu kida ida'ana'o nii umanawun ïtaapinpan. Tuukia'o nii ïmarainpan pasha'apaapanii aimakaan kida pamarainpan ai manawun Tominkaru.

⁵Pidannao dakotimpan nii mishidainao nii Christ, ïsha'apatan nii

kaikin aimakaan kida'a, ïaipan idi karikaonan patukapa-kaopati mishidainao kawan. Mazan panyukunuu ii, aonaa ïaipan Tominkaru kazowautapan pamashaapan, aonaa ïsha'apatina'azon uaipan kawana'ati. Mana'a pubaokopatinpauzo'ona'a, oo panyukunuupauzo'ona'a na'apainao pidannao. ⁶Kaina'a pabi'i kida na'apainao pidannao, ïnao ïmorotan nii oo ïmakon nii pidannao dapu kawana'ati kida, ïaipan idi pana'apatan pidannao nyukunuu pakuwaa dau'ati. Uruu idi tuukii ïna'apatan pabi'i kida zunnao nyukunuu, maaitapinaka-daunu'oraz ïmashaapan. Kasha'ora padamata ïnyukunuu pasha'apaapanii dau'an, mazan aonaa ïaitapan na'apam padadaradan panyukunuu pasha'apaapan ai oia'o, wuru'u tuukia'oraz ïnaudapan pasha'apaapan. ⁷Na'apainao zunnao tuukii ïabata'azon na'iki tuukii ïaipan paaitapan sha'apa'oram kuwai oo aimakaan kowaada-kaopati patominapa-kinan nii. Mazan aonaa na'apainim ïikodan oo ïaitapan wuru'u mishi'oraz kuwai, Tominkaru di'iki'oraz.

⁸Kotua'a naa, tuukii Jannes na'iki Jambres tiwaan pawazootan Moses. Aizii kai na'apa manawun wunaou'u di'oraz pidannaou'u, tominapa-kidainaouz pidannao pana'iti. Tuukii ïaipan padikintan na'iki pawazootan wuru'u mishi'oraz manawun kuwai, Tominkaru di'iki'oraz. Pidannao na'apainao, aona'ora'a naa ïaitapan padi'itimpan kaimana'o aimakaan dau'u, soo ïtaapan panyukunuu oia'o dau'ati.

2Tim

Na'iki ïdi'itinpan oo ïnyukunuu pana'iti'i naa karikaonan. Uruu idi aonaa na'apainim nii ïmishidan wuru'u mishi'oraz kuwai. ⁹Mazan aonaa karikaonanuo'o nii mani wuru'u ïna'apainapanuz, kainaabaina'o nii zii wuru'u ïmariidapanuz pidannao. Ipai'o nii zii pidannao tukapan, na'iki ïaitapan nii mazanu'o karikaonan wuru'u ïkuwaa kidaz, soo ïmariidapan karikaonan pidannao. Na'apa kotua'a naa ipai pidannao tukapan, wuru'u Jannes na'iki Jambres sha'apatauzonii kidaz aimakaan, aonaa mishi'o mani, mazan mazanu'o karikaonan.

***Ubaukapan naa Paul
kakinaowan Timothy***

¹⁰Mazan pugaru puaitapa pa'an ipai wuru'u òtominapatin-kidakinaaz pidannao. Na'iki puaitapa ipai òmashaapauzon kaduz, na'iki puaitapa kanom tuukia'o òsha'apata'azon, na'iki puaitapa na'apam òmishidapan tuukii, na'iki puaitapa da'i ma'ozaka òtaapan ònyukunuu, òbaiatan pu'u kotua'iki kasha'ora'o. Puaitapa kapam na'apam òkamarainapanun tuukii. Na'iki ipai puaitapan na'apam òbaiatan dadara kida'o aimakaan òkaudin-kizi dau'ati, mazan aonaa òkashadinan, upu'u òsha'apatan òkaudin-kizi. ¹¹Na'iki puaitapa ipai na'apam da'i òantamikitauzo-kaotukii manawun. Na'iki puaitapa kapam ipai na'apam òbaiatan kasha'ora'o tuukii. Na'iki puaitapa kanom kida sha'apa'o ò'ati, Antioch ii, na'iki Iconium ii, na'iki Lystra

ii. Mishi na'ii tuukii òantamikitaka-kaotukii òantamikitakawano'ida'an, mazan waNaobanaa kazannaata ògaru ipai òbaiatanii kida ai. ¹²Mazan mishi, ipai pidannao mashaapainao Tominkaru aipan kawana'ati, wuru'u zaamatainao kidaz Christ Jesus panaobanaa nii, ipai ïnao ïbaiaapan nii papataka'uta-kaotukii. ¹³Aizii wuru'u oiainauz pidannao, ïdikauda'adinan ni'i naa manawun udawunu'iti, na'iki powa'a'o nii zii ïmariidapan pidannao, mazan na'apa'o nii kapam ba'oran pidannao mariidan ïdayaun.

¹⁴Mazan aizii pugaru, pakawan òaipan putaapan oo puda'anan wuru'u putominapa-kida-kinao kidaz, pumishidaniaz pa'an tuukii. Usha'apanum kau'an puaitapaniinao pa'an pidannao na'iki puaitapaniinao ïkaduz wuru'u tominapa-kidainauz pugaru. ¹⁵Na'iki puaitapanii pukoraidaonaan di'iki ipai wuru'u saada-kariwai kidaz Tominkaru paradan. Tominkaru paradan ida'ana'o wuru'u puikodanuz aitapa-kinai. Uruu ida'ana'o wuru'u pidan tominapanuz pamishidan dau'u Christ Jesus, pakazannaatin-kinaa nii. ¹⁶Ipai wuru'u saadinpa'o Tominkaru paradan kidaz, Tominkaru di'iki'o pa'idiwaru wuru'u. Uruu kaimana'o ukaiwaa-kaotukii pidan tominapa-kinaa nii mishi'o kuwai dau'u, na'iki kainaowa'o nii pidan, upozawatan an mishi'o kuwai ai. Na'iki tukapakida'o nii sakitapa'o mashaapa-karu, na'iki tominapa-kida'o nii pidan kaimana'o mashaapa-karu dau'u

Tominkaru ati. ¹⁷Uruu ida'an kizi pidan kaudina'o Tominkaru ati ikodan paaitapa-kinana nii. Uruu ida'an kizi kaiman usha'apatan pakaudin-kizi, na'iki usha'apata kizi ipai kaiman kida'o pa'idiwaru aimakaan Tominkaru ati, uruu kida ida'an.

4 ¹Aizii õparada'azon pu'ati ma'ozaka'o ida'an, Tominkaru abatapan pu'u, na'iki Christ Jesus abatapan pu'u, uruu tiwaa-kidapa'o ni'oraz na'iki pataka'uta'o ni'oraz ipai pidannao pa'orian dikiin ii, ipai wuru'u kakupainaouz na'iki mawakainaouz. Uwa'atin idi kaina'iki unaobanai-tina'anan ipai pidannao ati. ²Uruu idi tuukii manawun õkian pu'ati, pukowaada'a naa wuru'u kaimana'oraz kuwai, Tominkaru di'iki kida'oraz. Pukowaada'a naaz ipai sha'apa'oram pidannao ati, abata'azoinao ati oo maabata'azoo-kainao ati, upu'u pukowaadaz. Pukakinao ïdyaun ïsha'apaapan ai oii kida'o aimakaan. Na'iki puto'orau ïdyaun ïsookada kizi pasha'apaapan oii kida'o aimakaan. Na'iki puma'ozakada ïnyukunuu putominapa-kida ïdyaun kaimanaiman, kona'ia'o ida'an. ³Kaina'a'o nii diina'iti'i, uruu aona'o ni'i naa manawun pidannao abata'azon wuru'u kaimana'oraz na'iki mishi'oraz kuwai, wuru'u wakowaadapaniaz. Mazan paipan kawana'ati'o nii, ïzaamatan nii pidannao, tominapa-kidainao nii paugaru, wuru kida dau'a'a tuukia'oraz manawun ïabata'azon. ⁴Mazan aizii wuru'u mishi'oraz manawun kuwai, aona'o ni'i naa

ïabata'azon. Soo ïturukadinan ni'i naa pa'an paabata'azon dau'ati kotuainao kida kuwai, wuru'u pidannao tomanii kidaz karikaonan. ⁵Mazan pugaru, puaitapin pa'i pa'an na'apam putaapinan, puzaudin na'iki ma'ozaka putaapa punyukunuu pusha'apatan ai na'apa kida'o aimakaan. Mana'a pukashadina'ana'a wuru aia'a pubaiatanuz dadara'o mashaapa-karu, oo pubaiatan to'ora-karu pukowaadapan dikiin ii Kaimana'o Kuwai. Marii karikaonan pukakuwaapatin. Pusha'apata ipai pakaudin-kizi kaiman na'iki sakitapa, Tominkaru aipan kawana'ati.

⁶Mazan aizii õgaru, maonapata'a naa pa'an õzowii-kaoo kamoona kaawan. Uruu dono'o ni'i naa õtaainan Tominkaru ati. Ukau'an aizii õmakon ni'i naa wuru amazada baara iki'i. ⁷Mazan aata, õka'ii-ta'a naa ipai õkaudin-kizi wuru'u Tominkaru taaniaz õsha'apatan nii. Õsha'apata ipai õkaudin-kizi usakadin-kizi iki, atii utokon iti. Na'iki mishi, ma'ozaka õtaapan õmishidan wuru'u mishi'oraz kuwai, aonaa õpana'adanuz, mazan ipai õkowaadanuz sakitapa udyuudan kawana'ati. ⁸Mazan kai, kaina'a'a naa umanawunu'o kowamai sarakada-karu nii õzowau ati, uruu õsha'apatinan idi'o mishi kaiman na'iki sakitapa Tominkaru awun za'a. Wanaobanaa Christ Jesus, sha'apata'oraz aimakaan sakitapa'o ida'an, uru'o nii taa õ'ati wuru'u kowamaiz diina'iti'i, wuru kamoo dono'o utiwaa-kidapanuz naa ipai

2Tim

pidannao. Mazan aonaa bauda'apa ôgaru ati'o nii mani wuru'u umana-wunu'oraz kowamai taa-ka. Mazan utaa-ka. Nii kapam ipai pidannao ati, wuru'u zaudapatinaouuz ukaawan, konaukia'oraz itaapan panyukunuu patukapa'azon idi ukaawan.

Di'oraz Paul paradan pa'idiwaru

⁹Putiwaa pa'i puwa'atin kadiman ô'ida'ati. ¹⁰Aizii Demas kashadina'a naa pamashaapan ai Tominkaru ati, tuukii umarainpan aimaakan imi'i baara an kida'oraz. Uruu idi uwa'akan ôgaru, na'iki umakon Thessalonica iti. Aizii Crescens mako pa'an ukau-dina'anan Galatia Baara iti, aizii Titus, Dalmatia Baara iti kapam ukau-dina'anan. ¹¹Soo paba'oran Luke kaina'a ôtuma. Puwa'atin an puna'aka pa'i Mark putuma. Usha'apanum kau'an turuu uruu kaminka'utan ôgaru ôkaudin-kizi dau'u. ¹²Aizii Tychicus, ôdyuuda uruu Ephesus iti. ¹³Aizii puwa'atin an, puna'aka pa'i ôchaakitan, ôwa'akauzoniaz Troas ii. Carpus di'ii sha'atii ôwa'akanuz. Na'apain puna'aka pa'i kapam tawuru'u kaarita kidaz, tawuru manawunu'u saada-kariwai kidaz kaznizo mada baara'a.

¹⁴Alexander, tawuru'u toma-pauzoz aimaakan kida chipirari ida'an, aonaa ukaimanan. Utoma dikauda manawun aimaakan ô'ati, uaipan idi pasha'apata-kidan ôgaru dikauda'o ida'an. Mazan Tominkaru aitapan nii pa'an na'apam pasha'a-

patanuzu, una'apainpan winipinaa nii. ¹⁵Puzaudinapa pa'i kapam u'ai. Usha'apanum kau'an tuukii manawun uto'oran, pamanaudapakan idi wuru'u wakuwaa kidaz.

¹⁶Kiwiin, naobanai-tinpainao pidannao zaamatan ôgaru ôkakuwaapatinan dikin ii, na'iki ipishaan ôgaru wuru dau'ana'a ôkowaadapanii kidaz kuwai. Mazan ôkazannaatin ôaipan ati, aonaa bauda'apa pidan wa'atin kaminka'uta'o nii ôgaru. Ipai imakon ô'ai, iwa'akan ôgaru ôba'oran. Mazan ôtoriinpan Tominkaru ati, marii kizi umarina'atan wuru'u aimaakan i'isha'apataniaz ô'ati. ¹⁷Mazan waNaobanaa, kaina'a uruu ôtuma, aonaa pa'an uwa'akan ôgaru, uruu taa'o ôma'ozaka-kinaa nii. Uruu idi ma'ozaka ôkakuwaapan Kaimana'oraz Kuwai Gentilenao ati. Uruu idi ipai daunuuda'u iabatan Kaimana'oraz Kuwai. Atii mishi aonaa ôzowii-ka, waNaobanaa kazannaatan idi ôgaru. ¹⁸Mazan karikaonanuo' nii waNaobanaa kazannaatan ôgaru, aona'o nii ukashaapan ôantamikita-ka. Dikauda'o ida'an manawun. Una'akan nii pa'an ôgaru kaiman aokazi iti, ômashaapa'an kizi'i naa pa'an utuma, unaobanai-tinapa kizi iti. Marii karikaonan pidannao konaukii-kidan soo uruu bauda'apa, umanawunun idi manawun. Amen.

Ubaukapan naa

Paul dyuudan paparadan

¹⁹Ôdyuudan ôparadan Priscilla na'iki odaiaru Aquila ati, na'iki

Onesiphorus ati, na'iki ipai pidanao ati wuru'u mashaapainao kidaz udapu ii. ²⁰Erastus kaina'ii uwa'akinan Corinth ii. Aizii Trophimus kaina'ii ōwa'akan uruu Miletus ii, ukarinaan idi. ²¹Putiwaa pa'i puwa'atin kadiman zoobaba, amazada

wadidin ua'ii. Aizii di'i, Eubulus, Pudens, Linus, Claudia, na'iki ipai wuru'u mishidainaouz, ãdyuudan kapam paparadan pu'ati. ²²Marii waNaobanaa Christ Jesus mashaapan putuma na'iki marii karikaonan Tominkaru kamunanun ipai unao ati.